Cuprins

Abrevieri.....XV

Titlul I. Regimul juridic general al obligațiilor..... 1

Capitolul I. Modalitățile obligațiilor..... 1

Secțiunea 1. Aspecte preliminare 1

Secțiunea a 2-a. Termenul, modalitate a obligației..... 2

§1. Noțiune..... 2

§2. Clasificarea termenului 2

§3. Termenul de grație 9

§4. Termenul suspensiv..... 10

4.1. Efectele termenului suspensiv 10

4.2. Beneficiul termenului suspensiv..... 11

4.3. Decăderea din beneficiul termenului suspensiv..... 12

§5. Termenul extinctiv 16

§6. Calculul termenelor..... 16

Secțiunea a 3-a. Condiția, modalitate a obligației 17

§1. Noțiune..... 17

§2. Clasificarea condiției..... 18

§3. Efectele condiției..... 22

3.1. Efectele condiției suspensive..... 22

3.1.1. Efectele produse anterior îndeplinirii condiției..... 22

3.1.2. Efectele produse în cazul îndeplinirii condiției..... 24

3.1.3. Efecte produse în cazul neîndeplinirii condiției suspensive..... 25

3.2. Efectele condiției rezolutorii 26

3.2.1. Efecte produse anterior îndeplinirii condiției..... 26

3.2.2. Efectele produse în cazul îndeplinirii condiției..... 26

3.2.3. Efecte produse în cazul neîndeplinirii condiției rezolutorii 27

§4. Constatarea îndeplinirii condiției 28

§5. Renunțarea la condiție..... 29

Capitolul II. Obligațiile complexe sau plurale..... 30

Secțiunea 1. Aspecte preliminare 30

Secțiunea a 2-a. Obligațiile complexe cu pluralitate de subiecte..... 30

§1. Obligațiile divizibile 31

1.1. Definiție și clasificare..... 31

1.2. Efecte specifice..... 32

1.3. Prezumția de egalitate..... 32

1.4. Prezumția de divizibilitate..... 33

§2. Obligațiile indivizibile 34
2.1. Definiție 34
2.2. Clasificarea indivizibilității 34
2.2.1. Indivizibilitatea naturală 35
2.2.2. Indivizibilitatea convențională 36
2.2.3. Indivizibilitatea activă 36
2.2.4. Indivizibilitatea pasivă 37
2.3. Efecte specifice 40
§3. Obligațiile solidare 41
3.1. Definiție 41
3.2. Clasificarea solidarității 42
3.2.1. Solidaritatea între creditori sau solidaritatea activă 42
3.2.2. Solidaritatea între debitori sau solidaritatea pasivă 44
3.2.3. Prezumții legale de solidaritate între debitori 46
3.3. Efectele solidarității 47
3.3.1. Efectele principale ale solidarității în raporturile dintre creditor și debitorii solidari 47
3.3.2. Efectele secundare ale solidarității în raporturile dintre creditor și debitorii solidari 52
3.3.3. Efectele solidarității în raporturile dintre debitorii solidari 53
3.4. Încetarea solidarității între debitori 55
Secțiunea a 3-a. Obligațiile complexe cu pluralitate de obiecte 56
§1. Obligația conjunctivă 56
§2. Obligația alternativă 57
2.1. Noțiune 57
2.2. Executarea integrală a prestației 57
2.3. Dreptul de a alege prestația 57
2.4. Efectele obligației alternative 58
2.5. Stingerea obligației alternative 59
§3. Obligația facultativă 60
3.1. Noțiune 60
3.2. Efectele obligației facultative 61

Capitolul III. Executarea obligațiilor 62
Secțiunea 1. Aspecte preliminare 62
§1. Modalități de executare a obligațiilor 62
§2. Principiul executării în natură a obligațiilor 62
Secțiunea a 2-a. Executarea de bunăvoie a obligațiilor. Plata 63
§1. Noțiune 63
§2. Temeiul plății 64
§3. Natura juridică a plății 64
§4. Plata obligației naturale 65
§5. Subiectele plății 66
5.1. Persoana care poate face plata (*solvens*) 66
5.1.1. Regulă și excepții 66
5.1.2. Plata făcută de un incapabil 68

5.2. Persoana care poate primi plata (*accipiens*) 69
5.2.1. Regulă și excepții 69
5.2.2. Plata făcută unui creditor incapabil 71
§6. Condițiile plății 71
6.1. Diligența cerută în executarea obligațiilor 71
6.2. Obiectul plății 72
6.3. Plata în cazul bunurilor indisponibilizate 77
6.4. Principiul indivizibilității plății 78
6.5. Locul plății 79
6.6. Data plății 80
6.7. Plata anticipată a obligației 81
6.8. Cheltuielile plății 82
§7. Dovada plății 82
7.1. Mijloace de dovadă 82
7.2. Chitanța liberatorie 84
7.3. Prezumții de plată 84
§8. Imputația plății 86
8.1. Noțiune 86
8.2. Ordinea imputației plății 86
8.2.1. Imputația făcută prin acordul părților 86
8.2.2. Imputația făcută de debitor 87
8.2.3. Imputația făcută de creditor 87
8.2.4. Imputația legală 88
§9. Punerea în întârziere a creditorului 89
9.1. Dreptul debitorului de a-l pune în întârziere pe creditor 89
9.2. Efectele punerii în întârziere a creditorului 90
9.3. Procedura ofertei de plată și a consemnațiunii 91
9.4. Vânzarea bunului care nu poate fi consemnat 92
Secțiunea a 3-a. Executarea silită a obligațiilor 92
§1. Aspecte preliminare 92
§2. Punerea în întârziere a debitorului 93
2.1. Aspecte preliminare 93
2.2. Punerea în întârziere de către creditor 94
2.3. Întârzierea de drept în executarea obligației 96
2.4. Efectele întârzierii debitorului 98
2.5. Încetarea efectelor punerii în întârziere 101
§3. Executarea silită în natură 102
3.1. Aspecte preliminare 102
3.2. Executarea silită în natură a obligației de a da 103
3.3. Executarea silită în natură a obligației de a face 105
3.4. Executarea silită în natură a obligației de a nu face 107
3.5. Aplicarea de penalități. Interzicerea daunelor cominatorii 108
§4. Executarea silită prin echivalent sau executarea indirectă 108
Secțiunea a 4-a. Mijloacele de protecție a drepturilor creditorilor 110
§1. Aspecte preliminare 110

§2. Măsurile conservatorii ... 111
2.1. Aspecte preliminare ... 111
2.2. Acțiunea oblică sau subrogatorie ... 113
2.2.1. Noțiune ... 113
2.2.2. Natura juridică ... 114
2.2.3. Domeniul de aplicare ... 114
2.2.4. Condițiile legale de exercitare ... 116
2.2.5. Efectele admiterii acțiunii oblice ... 117
§3. Acțiunea revocatorie sau pauliană ... 118
3.1. Noțiune ... 118
3.2. Natură juridică ... 119
3.3. Domeniul de aplicare ... 119
3.4. Condițiile exercitării ... 121
3.5. Efectele admiterii acțiunii revocatorii ... 124
3.6. Prescripția acțiunii revocatorii ... 126
§4. Acțiunea revocatorie și acțiunea oblică. Deosebiri ... 126

Capitolul IV. Transmisiunea și transformarea obligațiilor ... 127
Secțiunea 1. Cesiunea de creanță ... 127
§1. Reglementare ... 127
§2. Noțiune ... 128
§3. Domeniul de aplicare ... 129
§4. Condițiile cesiunii de creanță ... 129
4.1. Condiții de fond și de formă ... 129
4.2. Obiectul cesiunii de creanță ... 130
4.3. Opozabilitatea față de terți a cesiunii de creanță ... 132
4.4. Măsuri speciale de publicitate în cazul unor cesiuni de creanțe ... 133
§5. Efectele cesiunii de creanță ... 134
5.1. Efecte care se produc între părți ... 135
5.1.1. Transferul dreptului de creanță ... 135
5.1.2. Obligația de garanție ... 136
5.1.3. Limitele clauzei de neră spundere pentru evicțiune ... 138
5.2. Efecte care se produc față de terți ... 138
§6. Cesiunea unei creanțe constatate printr-un titlu de valoare ... 140
Secțiunea a 2-a. Subrogația în drepturile creditorului prin plata creanței ... 143
§1. Noțiune ... 143
§2. Tipuri de subrogație ... 144
2.1. Subrogația convențională ... 144
2.1.1. Subrogația consimțită de creditor ... 144
2.1.2. Subrogația consimțită de debitor ... 145
2.2. Subrogația legală ... 146
§3. Efectele subrogației ... 148
§4. Efectele subrogației parțiale ... 148
Secțiunea a 3-a. Preluarea datoriei sau cesiunea de datorie ... 149
§1. Noțiune ... 149

§2. Tipuri de preluare de datorie 150
§3. Condițiile juridice de validitate ale preluării de datorie 150
§4. Efectele preluării datoriei. Regulă și excepții 151
4.1. Regulă 151
4.2. Excepții 153
Secțiunea a 4-a. Cesiunea contractului 154
§1. Noțiune 154
§2. Reglementare 154
§3. Natura juridică 154
§4. Tipuri de cesiune de contract 155
§5. Condițiile cesiunii de contract 155
§6. Efectele cesiunii de contract 158
Secțiunea a 5-a. Novația 159
§1. Noțiune 159
§2. Utilitatea reglementării novației 160
§3. Felurile novației 160
§4. Condițiile juridice de validitate ale novației 161
§5. Efectele novației 164

Capitolul V. Stingerea obligațiilor 166
Secțiunea 1. Moduri de stingere a obligațiilor 166
Secțiunea a 2-a. Compensația 167
§1. Definiție 167
§2. Domeniul de aplicare a compensației legale 168
§3. Felurile compensației 169
3.1. Compensația legală 169
3.1.1. Condițiile compensației legale 169
3.1.2. Renunțarea la compensație 171
3.2. Compensația convențională 172
3.3. Compensația judiciară 173
§4. Efectele compensației 173
Secțiunea a 3-a. Confuziunea 174
§1. Definiție 174
§2. Domeniu de aplicare 174
§3. Efectele confuziunii 175
Secțiunea a 4-a. Darea în plată 176
§1. Reglementare 176
§2. Noțiune 177
§3. Condiții de valabilitate 177
§4. Efectele dării în plată 178
§5. Cesiunea de creanță în locul executării 178
Secțiunea a 5-a. Remiterea de datorie 179
§1. Definiție 179
§2. Felurile remiterii de datorie 179
§3. Condițiile remiterii de datorie 180

§4. Efectele remiterii de datorie 181
§5. Proba remiterii de datorie 182
Secțiunea a 6-a. Imposibilitatea fortuită de executare 183
§1. Definiție 183
§2. Condițiile imposibilității fortuite de executare 183
§3. Efectele imposibilității fortuite de executare 184

Titlul II. Garantarea obligațiilor 187
Capitolul I. Aspecte preliminare 187
Secțiunea 1. Garanția comună a creditorilor 187
Secțiunea a 2-a. Garanțiile speciale ale creditorilor 188

Capitolul II. Garanțiile personale 189
Secțiunea 1. Fideiusiunea 189
§1. Noțiune 189
§2. Tipuri de fideiusiune 190
§3. Natura juridică a fideiusiunii 191
§4. Caractere juridice ale fideiusiunii 192
§5. Condițiile juridice ale fideiusiunii 194
§6. Efectele fideiusiunii 196
6.1. Efectele fideiusiunii între creditor și fideiusor 196
6.1.1. Dreptul de opțiune al creditorului în cazul neexecutării obligației debitorului 196
6.1.2. Excepții de ordin general pe care le poate opune fideiusorul 197
6.1.3. Excepții specifice pe care le poate opune fideiusorul 199
6.2. Efectele fideiusiunii între debitorul principal și fideiusor 201
6.2.1. Aspecte preliminare 201
6.2.2. Dreptul de regres 201
6.2.3. Regresul anticipat 203
6.3. Efectele fideiusiunii între mai mulți fideiusori 204
§7. Stingerea obligației de fideiusiune 204
Secțiunea a 2-a. Garanțiile autonome 206
§1. Scrisoarea de garanție 206
1.1. Noțiune 206
1.2. Caractere juridice ale scrisorii de garanție 206
1.3. Efectele scrisorii de garanție 208
§2. Scrisoarea de confort 208
2.1. Noțiune 208
2.2. Caractere juridice ale scrisorii de confort 208
2.3. Efectele scrisorii de confort 209

Capitolul III. Privilegiile și garanțiile reale 211
Secțiunea 1. Aspecte preliminare 211
Secțiunea a 2-a. Privilegiile 211
§1. Noțiune 211

§2. Caracterele juridice ale privilegiilor ... 211
§3. Clasificarea privilegiilor ... 212
3.1. Privilegiile generale ... 213
3.2. Privilegiile speciale mobiliare ... 214
§4. Concursul cauzelor de preferință ... 215
§5. Stingerea privilegiilor ... 216
Secțiunea a 3-a. Ipoteca ... 217
§1. Aspecte preliminare ... 217
1.1. Reglementare ... 217
1.2. Noțiune ... 217
1.3. Caracterele juridice ... 217
1.4. Principiul specializării și ipotecile convenționale ... 220
1.5. Tipuri de ipoteci ... 222
§2. Obiectul ipotecii ... 222
2.1. Aspecte preliminare ... 222
2.2. Obiectul ipotecii imobiliare ... 224
2.3. Obiectul ipotecii mobiliare ... 225
2.4. Ipoteca asupra unei universalități de bunuri ... 226
2.5. Ipoteca asupra creanței ... 227
§3. Extinderea și strămutarea ipotecii ... 228
3.1. Extinderea ipotecii ... 228
3.2. Strămutarea ipotecii ... 229
§4. Ipotecile legale ... 230
4.1. Aspecte generale ... 230
4.2. Tipuri de ipoteci legale ... 231
§5. Ipotecile convenționale ... 233
5.1. Aspecte preliminare ... 233
5.2. Conținutul contractului de ipotecă ... 233
5.2.1. Părțile contractului de ipotecă ... 233
5.2.2. Cauza obligației garantate ... 235
5.2.3. Obligații ce pot fi garantate ... 235
5.2.4. Obiectul ipotecii convenționale ... 237
5.3. Forma contractului de ipotecă ... 239
§6. Efectele ipotecilor ... 240
6.1. Efectele comune ipotecilor ... 240
6.1.1. Efectele ipotecii față de constituitorul ipotecii ... 240
6.1.2. Efectele ipotecii față de creditorul ipotecar ... 242
6.1.3. Efectele ipotecii față de terții dobânditori ai imobilului ipotecat ... 242
6.2. Efectele specifice ipotecii imobiliare ... 244
6.3. Efectele specifice ipotecii mobiliare ... 244
6.3.1. Efectele ipotecii mobiliare față de constituitor ... 244
6.3.2. Efectele ipotecii mobiliare față de creditorul ipotecar ... 245
6.4. Efectele ipotecii asupra creanței ... 245
6.4.1. Efectele față de creditorul ipotecar ... 245

6.4.2. Efectele față de debitorul creanței ipotecate 246
6.5. Concursul între creditorii ipotecari 246
6.6. Ipotecile mobiliare privilegiate 249
§7. Publicitatea ipotecii 250
7.1. Aspecte preliminare 250
7.2. Publicitatea ipotecii imobiliare 250
7.3. Publicitatea ipotecii mobiliare 251
7.3.1. Perfectarea ipotecilor mobiliare 251
7.3.2. Înscrierea ipotecii în arhiva electronică 253
§8. Stingerea ipotecii 255
8.1. Aspecte generale 255
8.2. Modurile de stingere a ipotecilor 256
§9. Transmisiunea ipotecii 257
9.1. Aspecte preliminare 257
9.2. Cesiunea dreptului de ipotecă 259
9.3. Cesiunea rangului ipotecii 259
§10. Executarea ipotecii 260
10.1. Aspecte preliminare 260
10.2. Executarea ipotecilor imobiliare 262
10.2.1. Aspecte preliminare 262
10.2.2. Beneficii de discuțiune 262
10.3. Executarea ipotecii mobiliare 263
10.3.1. Aspecte preliminare 263
10.3.2. Executarea ipotecii asupra bunurilor mobile corporale 263
10.3.3. Preluarea bunului în vederea administrării 270
10.3.4. Executarea ipotecii asupra titlurilor reprezentative 271
10.3.5. Executarea ipotecii asupra creanțelor 271
§11. Răspunderea creditorului 272
11.1. Răspunderea pentru încălcarea regulilor privitoare la preluarea bunului 272
11.2. Răspunderea pentru încălcarea regulilor privitoare la executarea ipotecii 273
11.3. Răspunderea pentru încălcarea regulilor privitoare la distribuirea prețului 274
Secțiunea a 4-a. Gajul 275
§1. Sensurile termenului gaj 275
§2. Noțiune 276
§3. Tipuri de gaj 276
§4. Caracterele juridice ale contractului de gaj 277
§5. Condițiile constituirii gajului 277
§6. Formalitățile de constituire a gajului 278
§7. Publicitatea gajului 279
§8. Efectele gajului 279
§9. Indivizibilitatea dreptului de gaj 281
§10. Stingerea gajului 282

10.1. Aspecte preliminare 282
10.2. Stingerea gajului prin renunțarea creditorului 282
10.3. Decăderea creditorului din dreptul de gaj 283
§11. Executarea gajului 283
Secțiunea a 5-a. Dreptul de retenție 283
§1. Noțiune 283
§2. Caracterele juridice ale dreptului de retenție 284
§3. Condițiile recunoașterii dreptului de retenție 285
§4. Efectele dreptului de retenție 287
§5. Acțiunea posesorie a retentorului 288
§6. Stingerea dreptului de retenție 288

Bibliografie 289

Listă de acte normative 293